

Ruimtelijke Onderbouwing Zonneveld Buitenhuizen

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Chint Solar Projecten B.V.
Transformatorweg 38
1014 AK Amsterdam
www.chintsolar.nl

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 10549
Datum: 6-12-2021
Status: Definitief
Versie: 6

© 2021 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	6
1.3	Huidig planologisch regime	7
1.4	Leeswijzer	9
2	Planbeschrijving	10
2.1	Beschrijving huidige situatie plangebied	10
2.2	Het zonneveld.....	10
2.3	Landschappelijke inpassing	12
3	Beleidskaders	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Rijksbeleid.....	15
3.3	Provinciaal beleid, Omgevingsvisie- en verordening	18
3.4	Gemeentelijk beleid.....	22
3.5	Conclusie.....	23
4	Waardentoets	24
4.1	Inleiding	24
4.2	Natuurwaarden	24
4.3	Archeologische waarden	25
4.4	Cultuurhistorie.....	27
4.5	Water.....	27
4.6	Conclusie.....	29
5	Milieuaspecten.....	30
5.1	Inleiding	30
5.2	Bodem	30
5.3	Geluid	31
5.4	Luchtkwaliteit	32
5.5	Externe veiligheid	32
5.6	Bedrijven en milieuzonering.....	33
5.7	Verkeer en parkeren.....	34
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	34
5.9	Lichtreflectie	35
5.10	Elektromagnetische straling	36

5.11	Conclusie.....	36
6	Uitvoerbaarheid	37
6.1	Inleiding	37
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	37
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	37
6.4	Economische uitvoerbaarheid.....	37
6.5	Conclusie.....	37
	Bijlagen.....	38

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Klimaatambities Nederlandse overheid

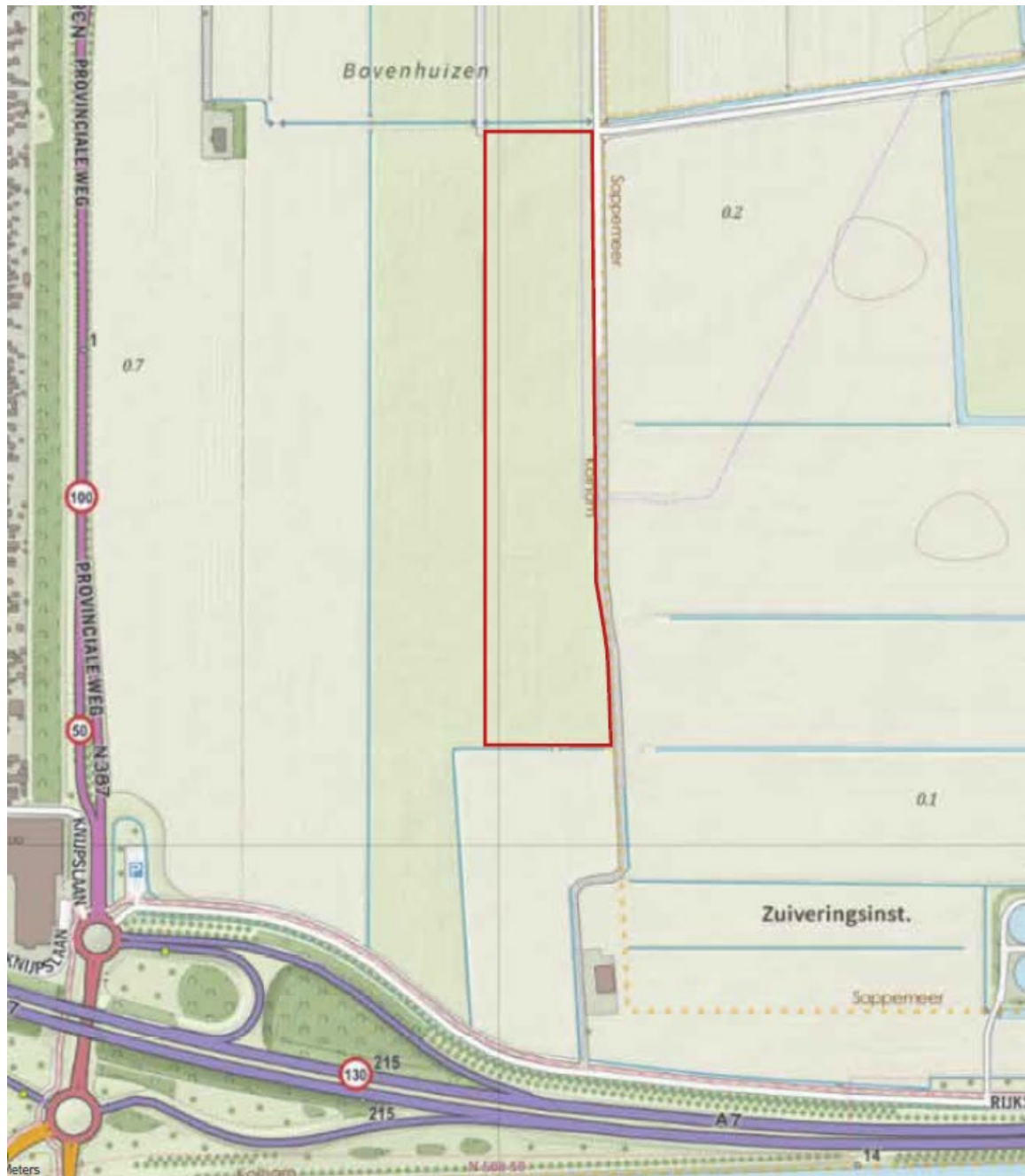
Recent is het klimaatakkoord vastgesteld. Het kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikassen in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Naast de steeds belangrijker wordende duurzaamheidsopgaven spelen er in Nederland diverse uitdagingen zoals het chronische (gebrek aan) ruimte vraagstuk en de discussies tussen landbouw en natuur. Een integrale gebiedsontwikkeling waar al deze facetten een plaats krijgen is dan ook wenselijk.

De gemeente Midden-Groningen wil in 2030 de CO₂ uitstoot in de gemeente met 55% hebben teruggebracht. Daarbij zet de gemeente in op energiebesparing (1,5 % per jaar, klimaatakkoord), het vergroten van de duurzame energieproductie (er wordt gestreefd naar 25% duurzame energie geproduceerd binnen de gemeente in 2030) en het efficiënter gebruik van fossiele bronnen. Om bij een volledige keuze voor zonne-energie de benodigde duurzame energie voor woningen en bedrijven op te wekken, is een gebied van ongeveer 1900 ha met zonnepanelen nodig. De gemeente wil niet direct de benodigde ruimte voor zonnepanelen (1900 hectare) invullen, maar op basis van de opgedane ervaringen het beleid tussentijds evalueren en zo nodig kunnen bijstellen. Een ander argument is om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen in de duurzame energiesector. Windenergie, aardwarmte en biogas kunnen ook een rol spelen in de duurzame energiemix. Voor de periode tot 2025 wordt ruimte geboden voor een oppervlakte van maximaal 600 hectare. Door eerst uit te gaan van maximaal 600 hectare (ongeveer een 1/3 deel van het ruimtebeslag bij volledige richtten op zonne-energie) kan het aandeel zon groeien en is er daarna ruimte om de kader bij te stellen indien nodig. De omvang van de kansrijke locaties is dusdanig dat hierbinnen voldoende zoekruimte is om onder voorwaarden 600 hectare te realiseren.

De grondeigenaar heeft, in samenwerking met Chint Solar, het plan opgevat een zonneveld te realiseren op een perceel ter grootte van circa 9,45 hectare in de gemeente Midden-Groningen, dat aansluit op het bestaande naastgelegen 'Zonnepark Midden-Groningen'. Het deel dat benut wordt voor plaatsing van zonnepanelen is circa 5,4 hectare.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen ten westen van Sappemeer in de gemeente Midden-Groningen (provincie Groningen). Het is gelegen ten noorden van de A7, aangesloten op het bestaande zonnepark Midden-Groningen. Figuur 1 laat de ligging van het plangebied zien, figuur 2 laat de begrenzing van het plangebied zien.

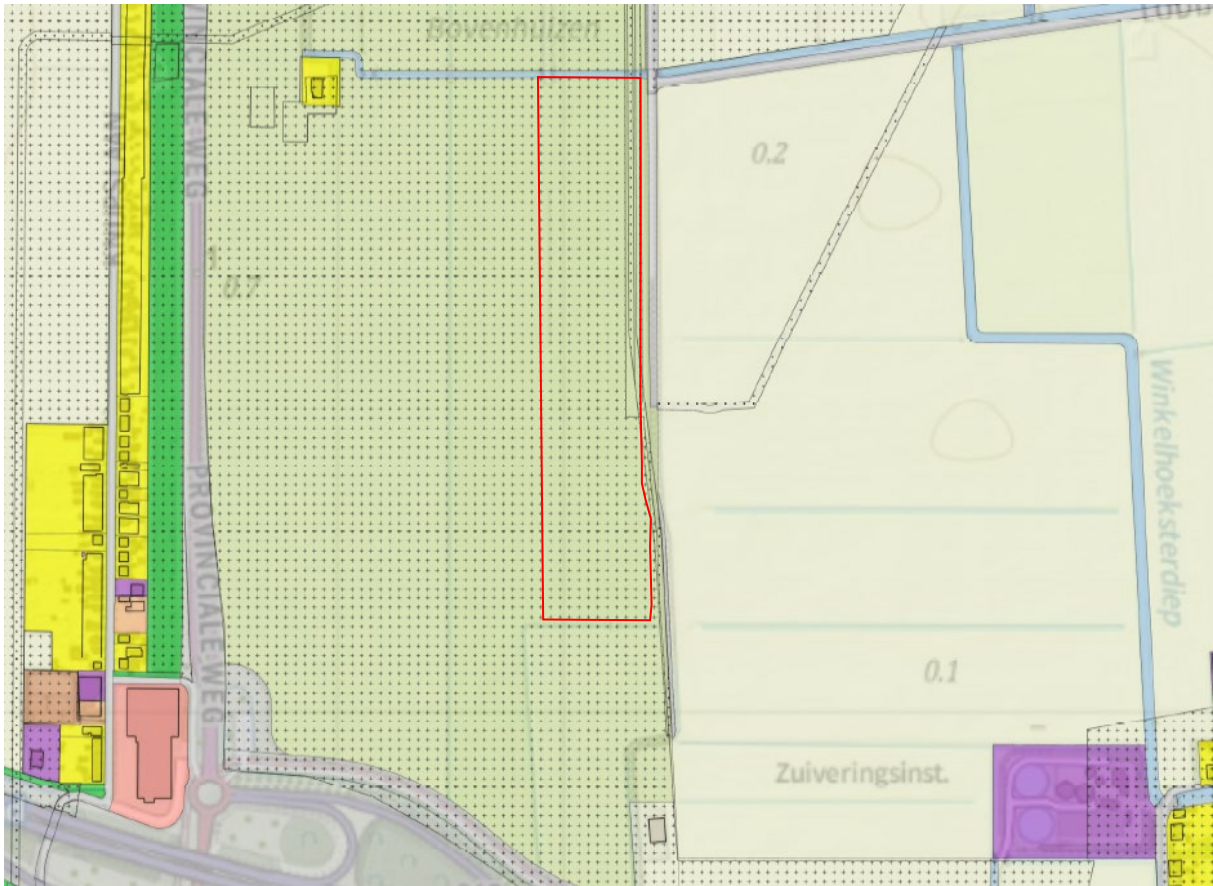
Figuur 2: Luchtfoto plangebied

1.3 Huidig planologisch regime

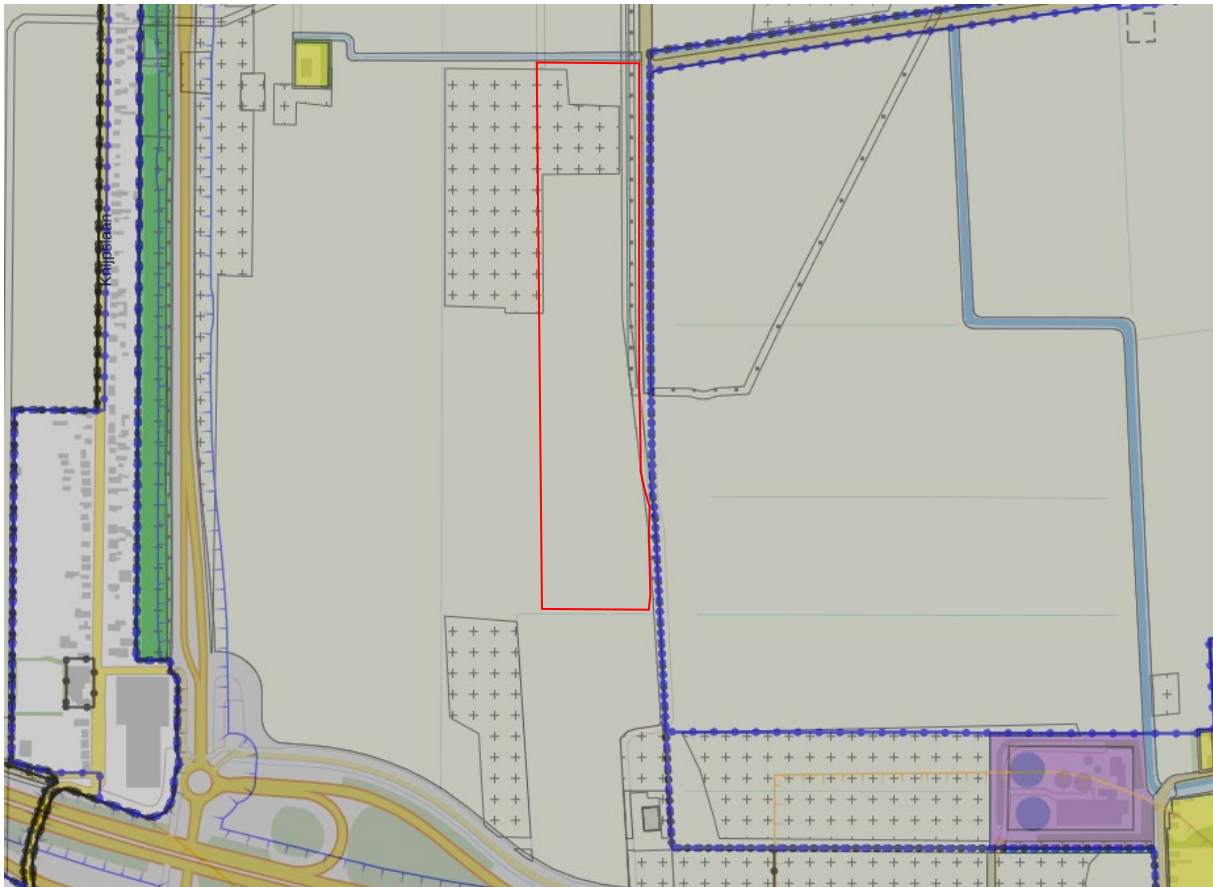
Het plangebied is gelegen in het bestemmingsplan 'Bestemmingsplan Buitengebied' van de voormalige gemeente Slochteren (vastgesteld op 4 april 2013). Hierin kent het plangebied de enkelbestemming: 'Agrarisch met waarden'. Daarnaast kent het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie - 3'. Langs de oostrand is een dubbelbestemming 'Leiding – Riool en 'Leiding – Gas' aanwezig.

Op 22 april heeft de gemeente Midden-Groningen een ontwerp bestemmingsplan vastgesteld. In dit bestemmingsplan kent het plangebied de bestemming 'Agrarisch – Cultuurgrond' met in een kleiner deel de Dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4'.

Realisatie van een zonnenveld past hiermee niet binnen het huidig en toekomstig planologische regime. Daarom wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo).

Figuur 3: Uitsnede bestemmingsplan 'Bestemmingsplan Buitengebied'

Figuur 4: Uitsnede Ontwerp bestemmingsplan

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Beschrijving huidige situatie plangebied

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.1.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het perceel waarop dit zonneveld wordt gerealiseerd ligt in het buitengebied tussen Kolham en Sappemeer. Ten oosten van het plangebied ligt de rioolwaterzuivering die omgeven is door opgaande beplanting. De zuidkant wordt visueel begrensd door de A7, de oostkant door het bestaande zonneveld. De westkant door de beplanting langs de N387. Aan de noordkant ligt op ruim 700 meter de Hoofdweg met enkele boerderijen. Ten noordwesten van het plangebied staat één woning op ruim 250 meter van het zonneveld, aan de zuidoostkant liggen enkele woningen aan de Verlengde Winkelhoek.

Het plangebied maakt onderdeel uit van het open veenontginningslandschap. Er zijn een aantal kenmerkende elementen aanwezig die de maat en schaal van het landschap bepalen, zoals de afwezigheid van opgaande beplanting, diverse watergangen en het gebruik van omliggende landbouwgronden.

Figuur 5, Impressie plangebied

2.2 Het zonneveld

In deze paragraaf wordt het plan voor het zonneveld Buitenhuizen nader beschreven. Ten behoeve van het plan is ook een inrichtingsplan opgesteld. Dit plan is separaat bijgevoegd.

2.2.1 Initiatief voor een zonneveld

Chint Solar heeft het in bedrijf zijnde zonnepark Midden-Groningen gerealiseerd. Zij staat altijd open voor nieuwe mogelijkheden om meer duurzame energie op te wekken. Zo ook op deze locatie naast het bestaande zonnepark.

Daken bieden te weinig ruimte, grondgebonden zonnevelden noodzakelijk

Het realiseren van zonnevelden is noodzakelijk om de overheidsdoelstellingen op het vlak van duurzame energieopwekking te behalen. Het alleen toestaan van zonnepanelen op daken is niet voldoende. Er zijn nog vele ogenschijnlijk geschikte daken die uiteindelijk toch niet geschikt blijken te zijn. Dit komt bijvoorbeeld door esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten of monumentale daken, constructie-technische bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw en problematieken om de energie te transporteren naar het energienet etc.. Zelfs al zouden alle geschikte daken worden voorzien van zonnepanelen, dan zou dit slechts een kleine bijdrage leveren aan de (groeierende) overheidsdoelstellingen. De realisatie van grondgebonden zonnevelden is daarom noodzakelijk.

2.2.2 Locatiekeuze

Bij de keuze voor een locatie voor een zonneveld komen verschillende aspecten kijken. Het begint met de bereidheid van grondeigenaren. Vervolgens is het zaak te kijken naar mogelijkheden voor netaansluiting en inpasbaarheid in het landschap. Op deze locatie heeft Chint Solar door de aanwezigheid op de locatie

veelvuldig contact gehad met diverse grondeigenaren in de nabijheid. Op deze manier is de mogelijkheid ontstaan aan te sluiten bij het bestaande zonnepark. Ook qua netaansluiting wordt aangesloten op de bestaande aansluiting waar nog enige ruimte was. De locatie is dusdanig verkleind dat deze passend is binnen het beleid van de gemeente Midden-Groningen.

2.2.3 Technische gegevens zonneveld

Panelen, hoogte en oriëntatie

In het zonneveld worden zonnepanelen en toebehoren geplaatst. De panelen worden op een tafel geplaatst met een hoogte van circa 2,2 meter, ten opzichte van het maaiveld. De panelenrijen worden haaks op de leidende noord-zuid kavellijnen geplaatst, gericht op het zuiden.

Hekwerk

Rondom het zonnepanelenveld wordt een onopvallend, niet glimmend hekwerk toegepast (harmonicagaas) dat aansluit bij het hekwerk rondom het bestaande zonneveld 'Midden-Groningen'. Het gaas zal 15 centimeter boven het maaiveld beginnen of onderaan niet worden vastgemaakt, zodat kleinere diersoorten onder het hekwerk door kunnen. Aan de west- en noordkant wordt het hekwerk begroeid.

Het hekwerk wordt zo geplaatst dat hetop een aantal plaatsen de in beschermingszone van binnen het perceel aanwezige leidingen (riool) komt te liggen. Door het waterschap Hunze en Aa's is aangegeven dat er binnen 3 meter vanuit het hart van de leiding geen objecten mogen worden gebouwd, dit wordt dan ook vermeden. Het hekwerk kruist de rioolpersleiding wel op 3 plaatsen haaks conform de aanwijzing van het waterschap. Hiertoe is correspondentie met het waterschap als separate bijlage bijgevoegd.

Transformator en bijgebouwen

De opgewekte stroom wordt vanaf de zonnepanelen getransporteerd naar omvormers, veelal gemonteerd onder de panelen. Vanaf de omvormers wordt de stroom ondergronds getransporteerd naar één van de transformatorstations langs de Buitenhuizen, die ook dienst doet als route voor de brandweer. Per twee hectare zonneveld is ongeveer één transformator nodig. De transformatoren en inkoopstation hebben een hoogte van maximaal 3 meter vanaf het maaiveld conform het naastgelegen zonnepark. De kleur van de transformatoren wordt afgestemd op het naastgelegen zonnepark.

2.2.4 Toegankelijkheid, ontsluiting en parkeren

De ontsluiting naar het zonneveld dient voor de brandweer, in geval van calamiteiten, over voldoende draagkracht te beschikken en minimaal 4,5 meter breed te zijn. Er wordt gebruik gemaakt van de reeds aanwezige weg Buitenhuizen om zo geen extra verhard oppervlakte toe te voegen.

2.2.5 Bouw

De start van de bouw is afhankelijk van het moment waarop de benodigde vergunningen zijn verleend en de benodigde rijkssubsidies zijn toegewezen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers neemt enkele maanden in beslag.

2.2.6 Looptijd

Het zonneveld is 30 jaar in bedrijf. Het zonneveld wordt na de looptijd volledig ontmanteld. Dit is contractueel vastgelegd met de landeigenaar. Door het toepassen van een schroef- of slagpalenfundering is ontmanteling eenvoudig. De restmaterialen (staal, kabels, technische installaties en panelen) worden volgens de dan geldende technieken hergebruikt en gerecycled.

2.2.7 Communicatie en participatie

Een goed participatieproces is belangrijk om draagvlak te creëren voor een zonnepark. Door initiatiefnemer is onderscheid gemaakt in twee vormen: procesparticipatie en financiële participatie. Voor beide vormen is een plan opgesteld dat deels momenteel al in uitvoering is (gebracht). De twee plannen en de status daarvan zijn beschreven in de bijlage “Participatieplan”.

Procesparticipatie

Een grondgebonden zonnepark is, afhankelijk van landschappelijke inpassing, zichtbaar in de fysieke omgeving en verandert daarmee het landschappelijk beeld. Om draagvlak te creëren in de nabije omgeving zet Chint Solar sterk in op procesparticipatie. Onder procesparticipatie verstaan wij het meenemen van de omwonenden in het ontwikkel- en besluitvormingsproces rond met name de landschappelijke, ecologische en technische randvoorwaarden van het zonnepark. Voor het proces wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen omwonenden en de “wijdere omgeving”. In het kader van procesparticipatie wordt met omwonenden bedoeld: mensen die direct zicht krijgen op het zonnepark vanuit ofwel hun woning of vanaf de perceelgrens. Deze mensen informeert initiatiefnemer regelmatig over het project en gaat persoonlijk bij hen langs om actief te vragen naar eventuele wensen omtrent landschappelijke-, ecologische- en technische randvoorwaarden van het zonnepark. Met de wijdere worden mensen die in de nabijheid wonen van het zonnepark en waarbij het zonnepark onderdeel kan gaan worden van hun wijdere leefomgeving bedoeld. Deze mensen worden op de hoogte gehouden middels een nieuwsbrief.

Financiële participatie

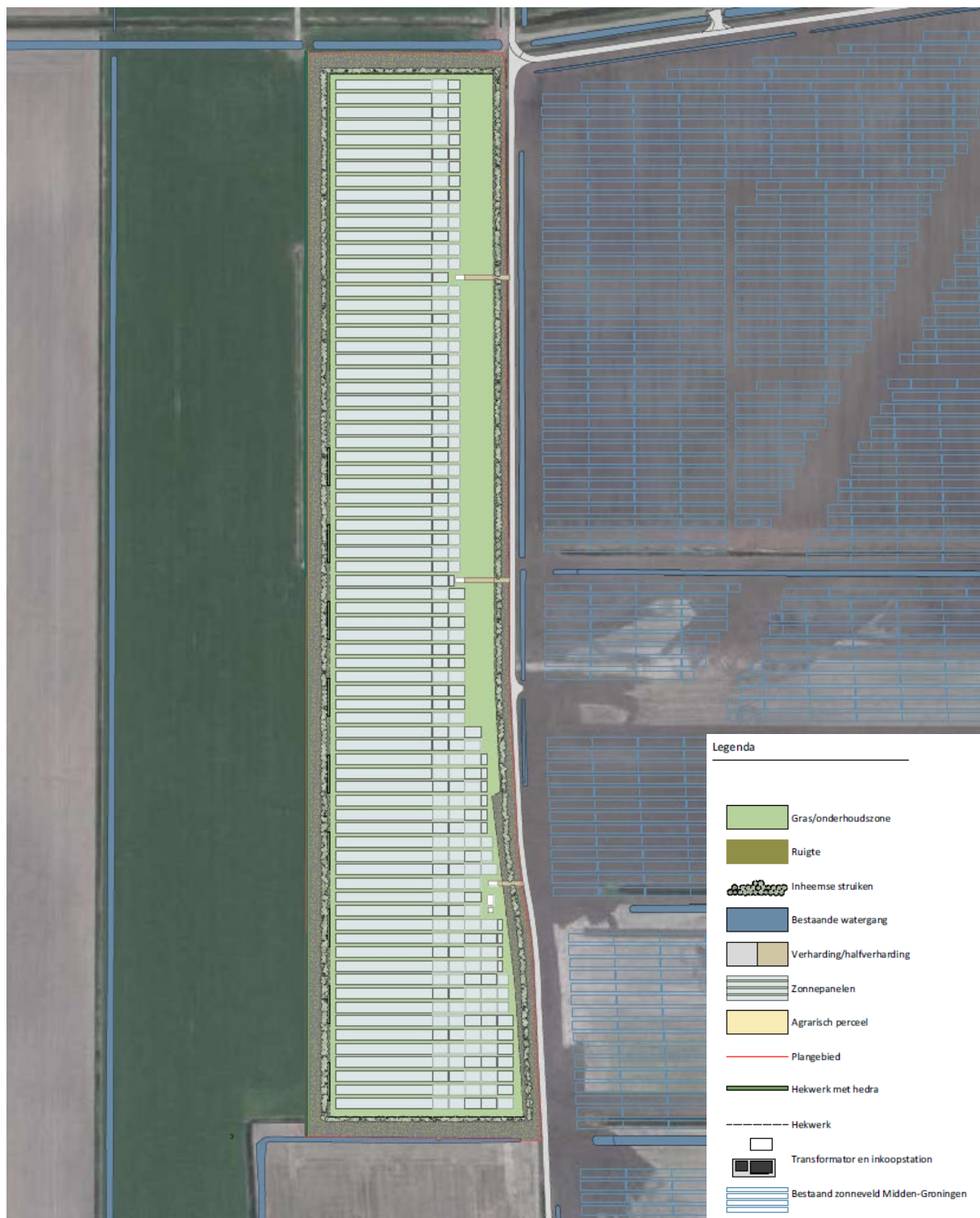
Om draagvlak te creëren voor een grondgebonden zonnepark kan de mogelijkheid worden aangeboden aan de inwoners van de gemeente om financieel te participeren, of dat inwoners op een andere manier toegang krijgt tot opbrengsten van het zonnepark door bijvoorbeeld lokale projecten welke (gedeeltelijk) de ruimtelijke effecten van een zonnepark kunnen compenseren. Chint maakt hierbij onderscheid tussen de volgende vier varianten:

1. Directe compensatie van omwonenden welke aantoonbaar directe nadelige gevolgen van enige betekenis ondervinden door de effecten van het zonnepark.
2. De mogelijkheid om financieel te participeren middels obligaties.
3. Het inrichten van een onafhankelijk te beheren omgevingsfonds, waarbij alle inwoners van de gemeente aanspraak kunnen maken op de gelden in dit fonds voor onder andere lokale projecten.
4. Mede-eigenaarschap in het project van inwoners van de gehele gemeente middels aandelen. Dit kan worden gefaciliteerd door een burgercoöperatie.

In navolging van het beleid van zowel de provincie Groningen als de gemeente Midden-Groningen wordt in het kader van dit project een bijdrage aan een omgevingsfonds geleverd.

2.3 Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing van het zonneveld is beschreven in het landschappelijk inrichtingsplan, welke als separaat document is toegevoegd. Het inrichtingsplan heeft rekening gehouden met de uitgangspunten die beschreven zijn in het beleid zonnevelden Midden-Groningen en de landschappelijke inpassing bij het bestaande zonnepark. Deze inpassing is nauw afgestemd met de gemeente en provincie.

Figuur 6, Inrichtingsplan (zie ook bijlage)

2.3.1 Rekening houden met landschap karakteristiek en aansluiten bij aangrenzend zonnepark Midden-Groningen

In het ontwerp is getracht de open landschapskarakteristiek van het veenlandschap te behouden. Bij de inpassing van het zonneveld worden nieuwe ruigte stroken laag gehouden. Een 14 meter brede strook met ruigte (inheemse struiken, bramen en kruidachtigen) wordt aangelegd. De beplanting wordt niet hoger dan strikt noodzakelijk om het zicht op het zonneveld te beperken. Ook de objecten die horen bij het zonneveld

worden zo laag mogelijk gehouden. Hiermee blijft de horizon vanuit de, voornamelijk hoger gelegen paden en wegen, zichtbaar en blijft de beleving van de open ruimtemaat van het landschap mogelijk. De nieuwe ruigtestrook sluit aan bij de al bestaande ruigtestrook van het aangrenzende zonneveld Midden-Groningen. Er is gekozen voor eenzelfde landschappelijke inpassing als bij het bestaande zonneveld Midden-Groningen, om zo een eenduidig landschappelijk beeld te maken. Echter is er geleerd van de opmerkingen betreffende de landschappelijke inpassing destijds. Er is nu gekozen voor een robuustere aanplant in de randen, zodat uiteindelijk binnen enkele jaren de randen goed dicht zitten en het resultaat er uit ziet als bij zonneveld Midden-Groningen (die er al wat langer staat).

Het zonneveld volgt de belangrijkste lijnen in het landschap en benadrukt hierin het verschil in oriëntatie. In het plangebied is de strekkingsrichting van het landschap (slotenpatroon) noord-zuid. In tegenstelling tot de westelijkgelegen kavels, die een oostwest oriëntatie hebben. Op de historische kaart uit omstreeks 1950 is dit onderscheid al duidelijk zichtbaar (zie afbeelding 14), door het patroon van doorgaande sloten versus de slootjes hier haaks op. Door schaalvergroting is deze fijnmazige verkaveling verdwenen. De bestaande greppel wordt optisch verlengd langs de westelijke plangrens waardoor deze noord-zuid oriëntatie meer kracht wordt bijgezet. De panelenrijen worden haaks op de leidende noord-zuid kavellijnen gezet en als één langwerpig blok geplaatst. Hierdoor volgen de panelen het bestaande verkavelingspatroon en heeft het zonneveld een eenvoudige hoofdvorm, die aansluit bij het landschap. De panelen sluiten aan op de zelfde hoogte als het aangrenzende zonneveld. Daarmee wordt voorkomen dat het visueel twee verschillende zonnevelden worden. Dit zorgt voor een rustig en eenvoudig beeld van het panelenveld, waardoor het een geheel lijkt.

2.3.2 Verbeteren natuurwaarden

Het naast het plangebied gelegen natuurgebied 't Roegwold maakt onderdeel uit van de NNN, een robuuste verbingszone tussen Hoogezand en Appingedam, welke het Zuidlaardermeer verbindt met de Dollard. In het natuurgebied 't Roegwold bestaan de aanwezige natuurwaarden uit moerasbos, open water en (natte) graslanden, die ruimte bieden voor akker- en weidevogels. De randen van het plangebied kunnen een bijdrage leveren aan bestaande natuurwaarden of de natuurwaarden versterken voor akkervogels. Op deze manier ontstaat bij de aanleg van een zonneveld meervoudig ruimtegebruik, waarbij de natuurwaarden van het naastgelegen natuurgebied versterkt worden en het leefgebied van akkervogels verbeterd wordt.

2.3.3 Multifunctioneel ruimtegebruik

Langs de zuidkant blijft vanwege zicht vanuit de omgeving en om een eenduidige rand te creëren een strook vrij van zonnepanelen en technische installaties. Deze zone blijft in gebruik als landbouwgrond. Ook aan de noordwestkant blijft een vlak van ruim 2,4 hectare behouden als landbouwgrond. Hiermee wordt gedaan aan multifunctioneel ruimtegebruik en blijft het agrarische karakter van het gebied behouden.

2.3.4 Beperkte zichtbaarheid zonnepanelen

Gezien de urgentie en het belang van opwekking van duurzame energie, achtten wij het niet noodzakelijk de ontwikkeling geheel aan het oog van de passant te onttrekken. Wel is een stevige ingreep nodig aan de noord- en westrand om het zicht op de panelen te blokkeren voor de omwonenden. Er wordt rondom het zonneveld, een onopvallend, niet glimmend hekwerk toegepast, dat aansluit bij het hekwerk rondom het bestaande zonneveld (harmonicagaas). Door het hekwerk te laten begroeien met Hedera beplanting, wordt het zicht op de panelen voorkomen en ontstaat een groen beeld. Door middel van een brede ruigtestrook van 14 meter rondom het zonneveld vindt landschappelijke inpassing plaats, dat als een groen filter dient voor het zicht op de panelen.

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Nederland staat in de komende jaren voor een aantal opgaven van nationaal belang. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt dat grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw Nederland flink zullen veranderen. Deze opgaven moeten benut worden om vooruit te komen en tegelijkertijd het mooie van Nederland te behouden. De NOVI biedt perspectief om de grote opgaven aan te pakken. Hierbij is omgevingskwaliteit het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit.

Vanuit de NOVI geeft het Rijk kaders en richting voor zowel nationale als decentrale keuzes. Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. In de NOVI wordt gesproken over een 'omgevingsinclusief' beleid. De NOVI beschrijft enerzijds een toekomstperspectief met ambities en anderzijds de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortvloeiende opgaven. Deze opgaven zijn het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Waar de opgaven vragen om een geïntegreerde benadering, komen deze samen in vier prioriteiten. Op basis van deze prioriteiten zijn beleidskeuzes gemaakt. De vier prioriteiten zijn als volgt:

- 1) Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.
- 2) Duurzaam economisch groeipotentieel.
- 3) Sterke en gezonde steden en regio's.
- 4) Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om de beleidskeuze weloverwogen te maken worden drie afwegingsprincipes, die helpen bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven, gehanteerd:

- 1) Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
- 2) Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal; en
- 3) Afwentelen wordt voorkomen.

In de NOVI wordt gesteld dat de klimaatdoelstelling in lijn is met de Parijse klimaatdoelstelling: in 2050 vrijwel geheel klimaat neutraal. De ambitie is dat de omslag naar 100 procent circulair in 2050 gerealiseerd is en dat een zo goed mogelijke inpassing van duurzame energie in de leefomgeving is. In 2050 is Nederland erin geslaagd al deze ontwikkelingen zorgvuldig in te passen of nieuwe landschappen te creëren, met zo min mogelijk hinder of overlast voor mensen en het ecosysteem. De NOVI ziet het van nationaal belang om de internationale afgesproken doelen te behalen. De opgave is dan ook om de uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van 1990 te reduceren met tenminste 49 procent in 2030, en met 95 procent in 2050. Een andere opgave is het vervangen van fossiele energiebronnen door duurzame bronnen.

Bovenstaande opgave manifesteert zich rond een van de vier prioriteiten, namelijk prioriteit 1 'Ruimte voor klimaatadaptatie energietransitie'. In beleidskeuzes van deze prioriteit wordt benoemd dat overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het bijtijds halen van doelstellingen, die in het Klimaatakkoord zijn bepaald.

Het Nationaal Programma RES vormt een platform voor onderling samenwerken, vergelijken, leren en uitdagen. De energietransitie kan een hefboom zijn voor kwaliteitsverbetering, zowel ruimtelijke als bijvoorbeeld voor ecologische, economische of sociale verbeteringen. Zonnevelden kunnen bijvoorbeeld economische dragers voor het landelijk gebied worden. Daarnaast moeten zonnevelden in het landschap worden ingepast. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In de NOVI wordt de ambitie uitgesproken dat in 2050 de Parijse Klimaatdoelstellingen worden behaald. Het voorgenomen zonnepark draagt bij aan de reductie van broeikasgassen. Ook draagt de realisatie van voorliggend plan bij aan de landschappelijke en ecologische kwaliteitsverbeteringen. Zo worden er meer kruidenrijke structuren en schuilmogelijkheden voor vogels en klein wild gerealiseerd. Dit is nader toegelicht in hoofdstuk 2. De gemeente Midden-Groningen streeft om een bijdrage aan de energietransitie te leveren naar naar de ontwikkeling van maximaal 600 hectare aan grondgebonden zonnevelden. Met de ontwikkeling van voorgenomen zonnenveld wordt bijgedragen aan de ambities, opgaven en prioriteiten van de NOVI en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven van een zo hoog mogelijke kwaliteit van de leefomgeving.

3.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, omdat nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen leiden tot bijstelling van de rijksdoelen. Daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. Naast de inzet van rijksinvesteringen voor het behalen van de ambities, kunnen ook kennis, bestuurlijke afspraken en kaders worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 14 verschillende belangen. In de structuurvisie geeft het Rijk aan hoe zij deze belangen wil verwezenlijken.

Voor de ontwikkeling van het zonnenveld is het relevant dat in de structuurvisie wordt gesteld dat de vraag naar elektriciteit de komende jaren zal blijven groeien. Er is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energie nodig om de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot te behalen. Deze energiebronnen (waaronder zonne-energie) hebben veel ruimte nodig. Voor de gewenste toename van het aandeel duurzame energiebronnen moet dus voldoende ruimte worden gereserveerd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent, en dat de energietransitie vergevorderd is. De ontwikkeling van een zonnepark op deze locatie levert een bijdrage aan de ambities van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.2.3 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam
- Kustfundament
- Grote rivieren
- Waddenzee en waddengebied
- Defensie
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, Natuurnetwerk Nederland (NNN), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonnepark past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel moet worden afgewogen of de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen. De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonneveld is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding.

Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonnepark geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer akzwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461. In een uitspraak van 23 januari 2019²

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708. ABRvS 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724.

² ECLI:NL:RVS:2019:178, uitspraak 201804681/1/A1

is dit nog eens bevestigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing.

3.2.4 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het Klimaatakkoord vastgesteld. Het Kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikassen in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Het centrale doel van het Klimaatakkoord, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, raakt aan het leven van alledag.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met het realiseren van zonneveld Buitenhuizen wordt een bijdrage geleverd aan de doelstellingen uit het vastgestelde Klimaatakkoord.

3.2.5 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonnenvelden kan SDE++ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk initiatieven voor het opwekken van duurzame energie, zoals in het project 'Zonneveld Buitenhuizen', stimuleert. Voor de realisatie van het zonneveld zal de SDE++ subsidie worden aangevraagd.

3.2.6 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de gestelde beleidskaders van het Rijk. Vanuit de relevante beleidsdocumenten en regelgeving werken geen randvoorwaarden of uitgangspunten rechtstreeks door op de voorgenomen ontwikkeling. Daarnaast draagt de realisatie van een zonneveld bij aan het behalen van de gestelde doelstellingen op het gebied van duurzame energieopwekking.

3.3 Provinciaal beleid, Omgevingsvisie- en verordening

3.3.1 Provinciaal Omgevingsplan

De Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020, en geactualiseerd in 2018 (Actualisatie Omgevingsvisie provincie Groningen (2018)), vormt een basis voor de ruimtelijke plannen die in de provincie Groningen worden gemaakt. In de Omgevingsvisie staat het provinciale omgevingsbeleid weergegeven rondom milieu, verkeer en vervoer, water en ruimtelijke ordening. Er zijn zes grote opgaven waar de provincie de komende jaren in het bijzonder aan werkt: Leefbaarheid, Circulaire Economie, Gaswinning, Waddengebied, Energietransitie en Erfgoed, ruimtelijke kwaliteit en landschap).

Zonneparken

De provincie stimuleert de opwek en het gebruik van zonne-energie. Dit doet de provincie door ruimte te bieden aan zonneparken in het buitengebied. De provincie vindt ruimtelijke inpassing en lokale participatie van belang. Met goede ruimtelijke inpassing wil de provincie samen met gemeenten het draagvlak voor duurzame energie vergroten.

De provincie verzoekt gemeenten de ruimtelijke kwaliteit te borgen en zorgvuldig ruimtegebruik te garanderen. Hiervoor wordt een ruimtelijk afwegingskader gehanteerd met daarin een maatwerkbenadering en afwegingscriteria. In beginsel verdient het de voorkeur dat het park aansluit bij het bestaand stedelijk gebied en het zonnepark hieraan ruimtelijk ondergeschikt is. Van belang is voorts dat het park aansluit bij de landschappelijke structuur en bebouwingskenmerken. Zonneparken in natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland (NNN), overige bos- en natuurgebieden buiten NNN en zoekgebieden robuuste verbindingzones) worden niet toegestaan.

De afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing wordt door de provincie begeleid in de volgende situaties:

- Aansluitend aan het stedelijk gebied vanaf 1 hectare
- Aangrenzend aan een bouwblok in het buitengebied en los in het buitengebied.

Voor zonneparken los in het buitengebied dient de gemeente, op basis van een gemeentelijke gebiedsvisie zonne-energie, Gedeputeerde Staten te verzoeken om een locatie aan te wijzen. De gemeentelijke gebiedsvisie heeft de status van gemeentelijke structuurvisie en dient aldus te worden vastgesteld door de gemeenteraad. Bij het aanwijzen van een locatie hanteren Gedeputeerde Staten de volgende randvoorwaarden:

- Lokale participatie
- Omgevingskwaliteit.

Zonneparken zijn alleen tijdelijk toegestaan, waarbij de periode in elk geval niet langer mag zijn dan 30 jaar. De technische-economische levensduur zal naar verwachting korter zijn. Met deze tijdelijkheid wordt bewerkstelligd dat de gebruikte locaties hun oorspronkelijke functie terug kunnen krijgen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De gemeenteraad van Midden-Groningen heeft het 'Beleid zonneparken in Midden-Groningen' op 28 november 2019 vastgesteld. Het voorliggende plan past binnen deze beleidsnotitie (zie hiertoe paragraaf 3.4.1 van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing). Dit specifieke plan is daarnaast ook afgestemd met de provincie. Zoals onderbouwd in hoofdstuk 2, is een inrichtingsplan opgesteld waarbij is aangesloten op de omgevingskwaliteiten. Het zonneveld wordt gerealiseerd voor een termijn van maximaal 30 jaar.

De provincie vindt lokale initiatieven en betrokkenheid van omwonenden bij de ontwikkeling en de exploitatie van zonneparken, in financiële en organisatorische zin, belangrijk.

In paragraaf 2.2.7 is weergegeven dat er een zorgvuldig omgevingsproces is doorlopen met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook is er aangegeven hoe financiële en organisatorische betrokkenheid is vormgegeven.

Buitengebied

Het projectgebied ligt in het buitengebied. De provincie Groningen wil de waarde van het buitengebied voor natuur en recreatie ontwikkelen en de landschappelijke kernkarakteristieken behouden en waar mogelijk versterken. Ook wil de provincie het buitengebied als woongebied aantrekkelijk houden en bedrijven de mogelijkheid bieden om zich te vestigen in vrijkomende bebouwing en zich daar te ontwikkelen. Omdat de inrichting van het buitengebied zowel vitaal als duurzaam dient te zijn, is daarnaast zuinig ruimtegebruik een belangrijk uitgangspunt.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plan zit naast de opwekking van duurzame energie ook het versterken van de biodiversiteit in het gebied. Door het aanleggen van randen met struweel, kruidenrijke vegetatie en natte elementen in het gebied wordt ingespeeld op vogels en kleine zoogdieren.

Landschap

Het plangebied voor zonnenveld Buitenhuizen is gelegen in deelgebied Duurswold, op de overgang tussen de hogere zandruggen met de oude veenkoloniën en het lage grootschalig open veenontginningslandschap met transparante zichtlijnen en over het algemeen weinig reliëf. Het Duurswold heeft een grootschalig open landschap met daarin lintdorpen (groene linten) op flauwe zandruggen. In dit deelgebied dient in het bijzonder rekening te worden gehouden met:

- Er dient rekening te worden gehouden met de historisch gegroeide landschapsstructuur.
- De grootschalige openheid.
- De afstand tot andere ruimtelijke elementen.
- Een evenwichtige ordening en een in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied van zonnenveld Buitenhuizen en de directe omgeving betreft een grootschalig en open landschap. De landbouwpercelen zijn rationeel verkaveld. Uitgangspunt voor landschappelijke inpassing van het zonnenveld is dat de rationele verkaveling behouden blijft.

3.3.2 Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016

De Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 (voor het laatst gewijzigd in 2020) bevat regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. Deze regels richten zich op de thema's ruimtelijke ordening, water, infrastructuur, milieu en ontgrondingen. De Omgevingsverordening is nauw verbonden met de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016 - 2020. Voor het projectgebied zijn de volgende onderdelen van de Omgevingsverordening relevant:

Zonneparken (afdeling 2.21)

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van zonneparken.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen burgemeester en wethouders bij omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3, j. artikel 2.23, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, afwijken van een bestemmingsplan of beheersverordening voor het plaatsen van zonneparken voor een periode van maximaal 30 jaar:
 - a. binnen het stedelijk gebied;
 - b. aansluitend aan het stedelijk gebied, als de omvang van het zonnepark kleiner is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een bij de gemeente werkzame deskundige van het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - c. aansluitend aan het stedelijk gebied, als de omvang van het zonnepark groter is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - d. aansluitend aan een bouwvlak in het buitengebied, mits ondergeschikt aan de aan het perceel toegekende hoofdfunctie, en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - e. op door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke, integrale gebiedsvisie aangewezen locaties en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.

3. Aan de omvang, situering, en inrichting van het zonnepark als bedoeld in het tweede lid, dient een inrichtingsplan ten grondslag te liggen, waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:

- a. de historisch gegroeide landschapsstructuur;
- b. de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
- c. een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.

4. De ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid, biedt inzicht in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark.

5. De in het tweede lid opgenomen afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing voor zover het bestemmingsplan betrekking heeft op het op kaart 6 aangegeven 'NNN-beheergebieden', 'NNN-natuurgebieden', 'NNN-beheer aanpassingsgebied' 'NNN-natuur aanpassingsgebied', het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met betrekking tot het voorliggende zonnepark verleend het bevoegd gezag een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3, j°. artikel 2.23, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, afwijken van een bestemmingsplan of beheersverordening voor het plaatsen van een zonnepark voor een periode van maximaal 30 jaar

Het voorgenomen zonneveld ligt op een door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke, integrale gebiedsvisie aangewezen locatie, waarbij de maatwerkmethode wordt toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.

Er is een inrichtingsplan opgesteld (separaat bijgevoegd), waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:

- a. de historisch gegroeide landschapsstructuur;
- b. de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
- c. een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.

In paragraaf 2.3.6 is beschreven dat er een zorgvuldig omgevingsproces is doorlopen met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook is er aangegeven hoe financiële en organisatorische betrokkenheid is vormgegeven.

Het projectgebied ligt niet in 'NNN-beheergebieden', 'NNN-natuurgebieden', 'NNN-beheer aanpassingsgebied' 'NNN-natuur aanpassingsgebied', het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Artikel 2.42.2 Borging uitvoering Inrichtingsplan

1. Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.42. 1, tweede lid, stelt regels die ervoor zorgen dat:
 - a. bebouwing en voorzieningen, geen bouwwerken zijnde, slechts overeenkomstig het inrichtingsplan worden gebouwd of aangelegd; en
 - b. de aanleg en instandhouding van de in voorkomend geval in het inrichtingsplan opgenomen beplanting wordt geborgd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting.
2. Aan burgemeester en wethouders kan de bevoegdheid worden toegekend om het inrichtingsplan op het punt van de erfbeplanting te wijzigen onder dezelfde aanplant- en instandhoudingsverplichtingen, als dat vanwege onvoorziene omstandigheden nodig is.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

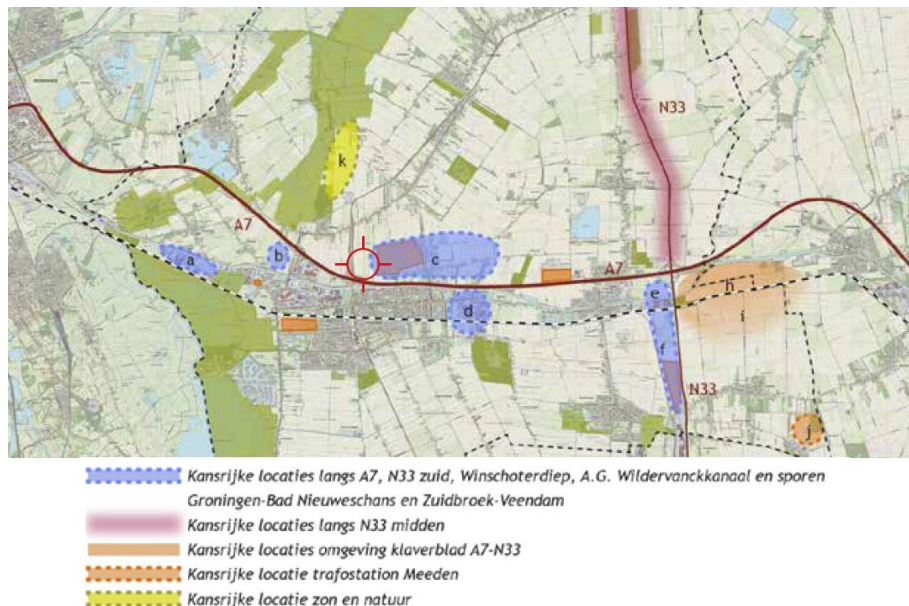
De uitvoering van het inrichtingsplan inclusief beheerplan wordt geborgd in de te verlenen omgevingsvergunning.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Beleidskader zonne energie

De gemeente Midden-Groningen wil de overstap naar duurzame energiebronnen maken. De gemeente richt ze zich op meerdere vormen van duurzame energie; zonne-energie, windenergie, warmtekoelopslag, enz. Het 'Beleidskader Zonneparken Midden-Groningen' gaat specifiek in op tijdelijke zonneparken met grondgebonden panelen of panelen op het water. Het betreft een gebiedsvisie om zonneparken (voor maximaal 30 jaar) in het buitengebied mogelijk te maken.

De gemeente Midden-Groningen wil in 2030 de CO₂ uitstoot in de gemeente met 55% hebben teruggebracht. Daarbij zet de gemeente in op energiebesparing (1,5 % per jaar, klimaatakkoord), het vergroten van de duurzame energieproductie (er wordt gestreefd naar 25% duurzame energie geproduceerd binnen de gemeente in 2030) en het efficiënter gebruik van fossiele bronnen. Om bij een volledige keuze voor zonne-energie de benodigde duurzame energie voor woningen en bedrijven op te wekken, is een gebied van ongeveer 1900 hectare met zonnepanelen nodig. De gemeente wil niet direct de benodigde ruimte voor zonnepanelen (1900 hectare) invullen, maar op basis van de opgedane ervaringen het beleid tussentijds evalueren en zo nodig kunnen bijstellen. Een ander argument is om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen in de duurzame energiesector. Windenergie, aardwarmte en biogas kunnen ook een rol spelen in de duurzame energiemix. Voor de periode tot 2025 wordt ruimte geboden voor een oppervlakte van maximaal 600 hectare. Door eerst uit te gaan van maximaal 600 hectare (ongeveer een 1/3 deel van het ruimtebeslag bij volledige richtten op zonne-energie) kan het aandeel zon groeien en is er daarna ruimte om de kader bij te stellen indien nodig. De omvang van de kansrijke locaties is dusdanig dat hierbinnen voldoende zoekruimte is om onder voorwaarden 600 hectare te realiseren.

Figuur 8: Kansrijke gebieden zonneparken

Toetsingscriteria

Voor een goede ruimtelijke en maatschappelijke inpassing hanteert de gemeente algemene toetsingscriteria. Deze gelden voor alle zonneparken, zowel voor de kleinschalige als de grootschalige, en in alle gebieden.

De historisch gegroeide landschapsstructuur:

- Het zonnenveld gaat niet ten koste van bestaande structuren in het landschap zoals kavelstructuren, houtsingels en sloten.

De afstand tot andere ruimtelijke elementen:

- Het zonnepark houdt rekening met de woonkwaliteit van het gebied.
- Een zonnepark past in principe niet in de nabijheid van karakteristieke historische bebouwing of in historisch waardevolle open ruimtes.
- Het zonnepark zorgt niet voor hinderlijke schittering of geluid richting omwonenden.

Een evenwichtige ordening en een in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie:

- De inrichting van het zonnenveld past bij de bestaande landschappelijke, of stedelijke kenmerken van het gebied.
- Binnen een panelenveld hebben alle panelen dezelfde opstelling.
- Eventuele nieuwe recreatieve voorzieningen zijn ruimtelijk goed ingepast. Denk bijvoorbeeld aan een voedselbos, speelvoorzieningen of wandelpaden.
- Een scheiding rond het terrein mag alleen als deze de inpassing in het landschap ten goede komt. De scheiding is dan ingericht op flora en fauna en draagt bij aan een verbetering van de biodiversiteit. Denk hierbij aan de doorlaatbaarheid van de scheiding en de keuze van beplanting (gebiedseigen en interessant voor vogels, vlinders en bijen).

Overige aandachtspunten zijn:

- De structuur en waterdoorlaatbaarheid van de bodem blijft gehandhaafd. De bodem onder de constructie wordt niet of slechts beperkt verhard. Er is afstemming met het waterschap nodig (watertoets);
- Bij de inrichting van het zonnenveld wordt rekening gehouden met het verbeteren van de biodiversiteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied voor zonnenveld Buitenhuizen ligt in het 'kansrijk gebied C'. Dit is een 'Kansrijke langs de A7'. De gemeente wil geen grootschalige zonneparken in het grootschalige, open buitengebied, maar maakt een uitzondering voor een zonnepark in gebied 'C', waarin energieopwekking gecombineerd wordt met infrastructurele lijnen in het landschap. Daarnaast sluit het aan op het al gerealiseerde 'zonnepark Midden-Groningen'. Door het clusteren van zonnenvelden ontstaat efficiënt ruimtegebruik en ontlast je het overige buitengebied van Midden-Groningen.

Voor een goede ruimtelijke en maatschappelijke inpassing hanteert de gemeente algemene toetsingscriteria. Deze gelden voor alle zonneparken, zowel voor de kleinschalige als de grootschalige, en in alle gebieden. Deze toetsingscriteria zijn uitgangspunt in de landschappelijke inpassing van zonnenveld Buitenhuizen.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van voorgenomen ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Dit betreft flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen en wat er nog moet worden onderzocht. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot voorgenomen ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een ecologische notitie gemaakt. Hierin is met name gekeken naar de bestaande situatie en de kansen die er liggen voor de landschappelijke inpassing van het zonneveld. Met de landschappelijke inpassing wordt rekening gehouden met de aanwezige natuurwaarden en kansen die er liggen om deze te versterken.

4.2.1 Soortenbescherming

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele overige beschermde soorten. Hiervoor zijn door de provincie Groningen vrijstellingen van de ontheffingsplicht opgesteld. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring, er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling van ontheffingsplicht indien het een ruimtelijke ontwikkeling betreft. Nader onderzoek naar beschermde soorten of een ontheffing Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.

Met de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met:

- Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.
- Het is aan te bevelen om de werkzaamheden aan de oever en watergang ten behoeve van de aanleg van de natuurvriendelijke oever, uit te voeren wanneer de larven zijn volgroeid, vanaf augustus, en voordat volwassen exemplaren zich ingraven voor de winterslaap, voor november (zorgplicht).
- Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht. Specifieke aandachtspunten en maatregelen om schade te voorkomen op grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen dienen opgenomen te worden in een ecologisch werkprotocol.

4.2.2 Bescherming gebieden

De aard van de werkzaamheden en/of de geringe afstand tot het Natura 2000-gebied maakt dat er geen effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten. Een toetsing aan de Natura 2000-gebieden is niet noodzakelijk.

Stikstof-gerelateerde effecten

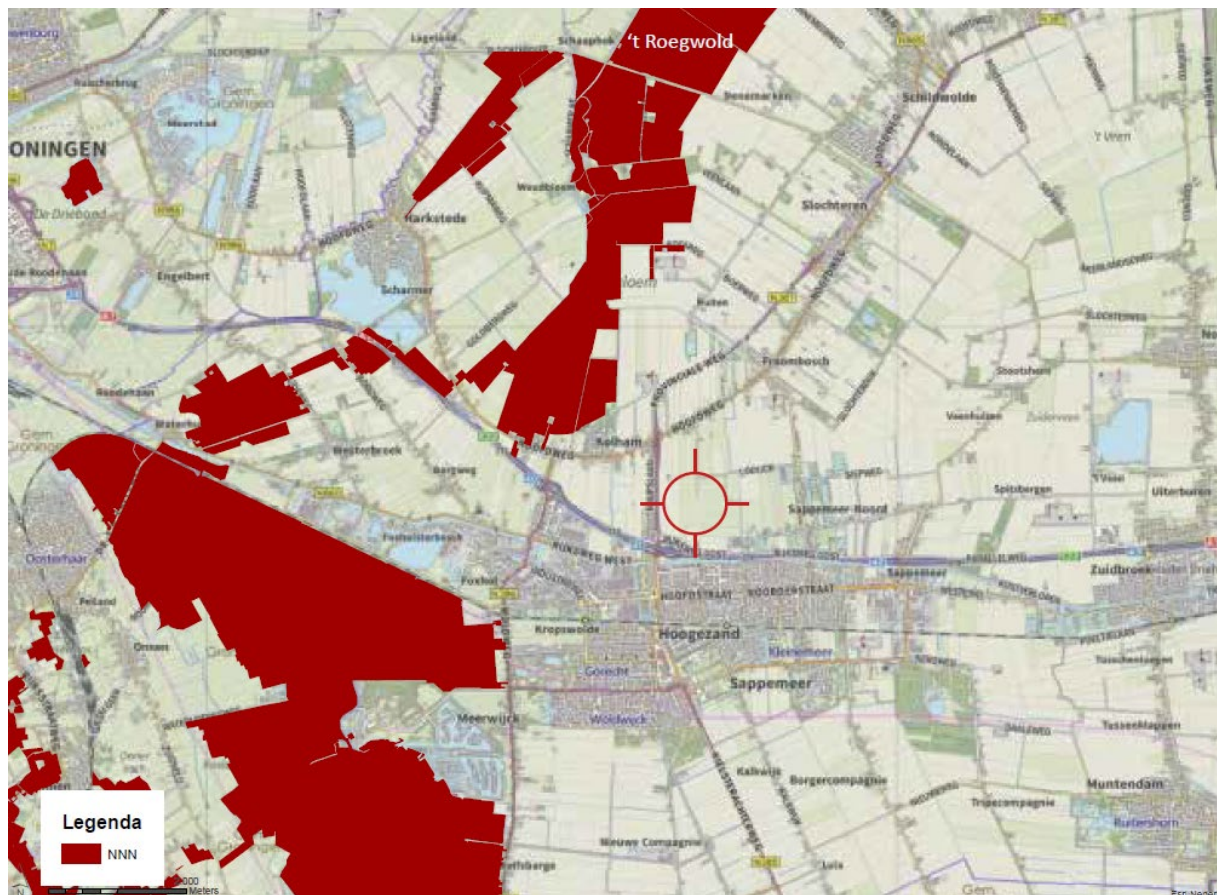
In de nieuwe situatie is geen sprake van een toename van stikstof. Bij de aanleg worden voertuigen ingezet om de werkzaamheden uit te voeren. Een AERIUS-berekening is een methode om de uitstoot en depositie van stikstof en de gevolgen op Natura 2000-gebieden te bepalen. Een AERIUS berekening is als separate bijlage toegevoegd.

4.2.3 Bescherming houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

4.2.4 Natuur Netwerk Nederland

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van de NNN. Het plangebied ligt op ongeveer 300 meter ten oosten van begrensd NNN-gebied. Met de voorgenumen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN significant aantasten. Een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Figuur 7: Ligging plangebied ten opzichte van NNN

4.3 Archeologische waarden

In deze paragraaf wordt aangegeven hoe het cultureel erfgoed wordt beschermd in relatie tot de wettelijke bepalingen (Wet op de archeologische monumentenzorg).

De gronden in het plangebied worden intensief gebruikt ten behoeve van agrarische doeleinden. Met het project zijn geen grootschalige bodemingrepen aan de orde. De zonnepanelen worden met relatief dunne

palen in de bodem bevestigd en kabels/leidingen worden onder het maaiveld aangelegd. Daarnaast worden landschapselementen en kleine bouwwerken toegevoegd, die de bodem verstoren.

Figuur 8: Uitsnede Archeologische verwachtingskaart Gemeente Midden-Groningen (1 september 2020)

In het vigerende bestemmingsplan kent de planlocatie de dubbelbestemming Archeologie – 3'. Dit betekent dat er volgens het bestemmingsplan voor ingrepen met een oppervlakte groter dan 200 m² een rapport worden overlegd waarin wordt aangetoond dat eventuele archeologische waarden niet worden geschaad. Een aanlegvergunning is noodzakelijk wanneer kabels en leidingen worden aangebracht waarvoor breder dan 50 cm en dieper dan 100 cm wordt gegraven.

De gemeente heeft haar archeologische beleid inmiddels geregeld in de 'Beleidsnota Archeologie' met een archeologische verwachtingskaart, vastgesteld door de gemeenteraad Midden-Groningen op 23 april 2020. Een uitsnede van deze beleidskaart is in Figuur 8 te zien. Met rood is het plangebied aangegeven, te zien is dat het plangebied voor een heel klein gedeelte valt in een gebied met WR-a4. Hier geldt een onderzoek plicht bij ingrepen groter dan 200 m² én wanneer de omvang van de werkzaamheden dieper dan 40 centimeter beneden het maaiveld gaan.

In het archeologisch waardevol aangemerkte deel van het plangebied zullen geen transformatoren geplaatst worden. De stellages voor het plaatsen van de panelen bestaan uit dunnen stalen palen die in de grond gedrukt worden. Kabels komen niet dieper dan 100 cm in een smalle kabelgoot.

Gezien deze relatief beperkte oppervlakte van de ingrepen (< 200 m²), wordt op voorhand aangenomen dat met het voorliggende project archeologische waarden hier niet significant worden verstoord.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Er zijn geen cultuurhistorische objecten zoals karakteristieke panden, molens of borgterreinen in het plangebied aanwezig. In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Het plan respecteert daarnaast de landschappelijke kenmerken in het gebied. Er worden, met de realisatie van het zonneveld geen cultuurhistorische waarden in het gebied gebracht.

4.5 Water

Waterschappen zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van waterveiligheid en het voorkomen van wateroverlast en watertekort (waterkwantiteit). Daarnaast zorgen waterschappen voor het verbeteren van de waterkwaliteit van het oppervlaktewater, zowel chemisch als ecologisch. Het is van belang dat deze taken zowel nu als in de toekomst gewaarborgd blijven. Om dit te kunnen doen worden ruimtelijke plannen en ontwikkelingen getoetst op hun impact op het goed blijven functioneren van het watersysteem. Waterschap Hunze en Aa's streeft ernaar om de impact van dergelijke plannen en ontwikkelingen zoveel mogelijk waterneutraal te houden en waar mogelijk positieve ontwikkelingen te stimuleren.

Op grond van het Besluit Ruimtelijke Ordening (Art.12), moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Om deze waterparagraaf te kunnen opstellen moet de waterbeheerder worden geraadpleegd door middel van de Watertoets, door; vroegtijdige betrokkenheid, meedenken, informeren, adviseren en het afwegen van belangen (vooroverleg). Tot en met de uiteindelijke vaststelling van het ruimtelijk plan (voorontwerp, ontwerp en vaststelling) blijft de waterbeheerder betrokken bij het planproces. Daarom is de digitale watertoets doorlopen.

4.5.1 Waterveiligheid

Waterveiligheid betreft het voorkomen, zo mogelijk uitsluiten, van levensbedreigende overstromingsrisico's voor mens en dier en het voorkomen van schade aan have en goed. Risico's die met name zullen optreden bij het doorbreken van een zeekering (primaire kering) of boezemkade (secundaire kering). Binnen dit thema zijn, indien van toepassing, alle waterschapsbelangen beschreven die vanwege de waterveiligheid extra bescherming genieten of anderzijds van belang zijn voor de waterveiligheid.

4.5.2 Waterkwantiteit

Het waterschap heeft als taak de zorg voor voldoende water in droge perioden als de afvoer in perioden van overvloed. Een vergrote kans op wateroverlast of watertekort dient dus voorkomen te worden. Binnen dit thema zijn, indien van toepassing, de voor dit plan gerelateerde belangen beschreven die in meer of mindere mate de waterkwantiteit beïnvloeden.

Wateroverlast vanuit het oppervlaktewater moet in ieder geval zoveel mogelijk voorkomen worden. Overtollig grond- en hemelwater dat tot afvoer komt volgt de trits ; "vasthouden, bergen, afvoeren".

Hoofdwatergang

Binnen het plangebied zijn hoofdwatergangen van het waterschap aanwezig. Aan weerszijden van alle hoofdwatergangen ligt een beschermingszone van 5 meter breed, gerekend vanaf de insteek talud. Een zone van 4 meter vanaf de insteek langs hoofdwatergangen moet vrij blijven (onderhoudspad/maaiPAD) van

ieder obstakel, zoals: heggen, afrastering, bomen, schuttingen, opstellen en/of verharde paden. Zoals is vastgesteld in de Keur van het waterschap, geldt voor maatregelen binnen deze beschermingszone (en voor maatregelen in de hoofdwatgang zelf) een meldingsplicht (Algemene Regels) en is veelal een watervergunning vereist.

Schouwsloten

Binnen het plangebied liggen schouwsloten. Schouwsloten zijn sloten die niet in eigendom zijn van het waterschap, maar een belangrijke lokale functie vervullen voor de afwatering van een groter gebied, meerdere eigenaren en/of belangen van derden. Vanwege deze afwateringsfunctie is het van belang dat een schouwslot goed onderhoud heeft. De eigenaren van schouwsloten zijn verplicht het benodigde doorstroomprofiel jaarlijks schoon te houden en het waterschap ziet hierop toe via de schouw. Het profiel van een schouwslot mag niet zonder toestemming van het waterschap gewijzigd worden (Keur Waterschap Hunze en Aa's).

Grondwaterstand en ontwateringsdiepte

Om grondwateroverlast te voorkomen is een minimale ontwateringsdiepte (de afstand tussen het maaiveld en de grondwaterstand) nodig. In het plangebied is de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) (plaatselijk) relatief hoog, waardoor de kans op overlast toeneemt. De voor het plan noodzakelijke ontwateringsnorm wordt mogelijk niet in het hele plangebied gehaald. Voor primaire wegen is de ontwateringsnorm 1,0 m-mv, voor woningen met kruipruimtes, industrieterreinen en secundaire wegen is dit 0,7 m-mv, voor tuinen en plantsoenen is dit 0,5 m-mv, en voor woningen zonder kruipruimte is de norm 0,3 m-mv. Mocht de beoogde functie van het ingediende plan overlast kunnen ondervinden door onvoldoende ontwateringsdiepte, is het te adviseren om hier rekening mee te houden in het ontwerp en bij de inrichting.

4.5.3 Waterkwaliteit

Om de waterkwaliteit te waarborgen heeft het waterschap de zorg voor het realiseren van schoon en ecologisch gezond water, waarin systeem-specifieke dieren en planten voorkomen. In de eerste plaats is dit van belang voor de grotere beken, kanalen en meren waarvoor binnen de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) doelen en maatregelen zijn opgesteld voor aangewezen waterlichamen. Daarnaast is een goede waterkwaliteit van belang voor het recreatief medegebruik als zwemmen en kanoën en voor het stelsel van kleinere watergangen voor water aan- en afvoer. In dit thema zijn, indien van toepassing, alle voor dit plan specifieke waterschapsbelangen beschreven die impact hebben op de waterkwaliteit.

Vervuiling van het oppervlaktewater moet in ieder geval zoveel mogelijk voorkomen worden. Om deze reden vraagt het waterschap op de toepassing van uitlopende materialen zoveel mogelijk te beperken en om vervuiling door bedrijfsmatige activiteiten te voorkomen. Afstromend hemelwater dat vervuild is geraakt moet zo veel mogelijk gescheiden worden afgevoerd, of moet worden gezuiverd. Dit volgt de trits ; "schoonhouden, scheiden, zuiveren".

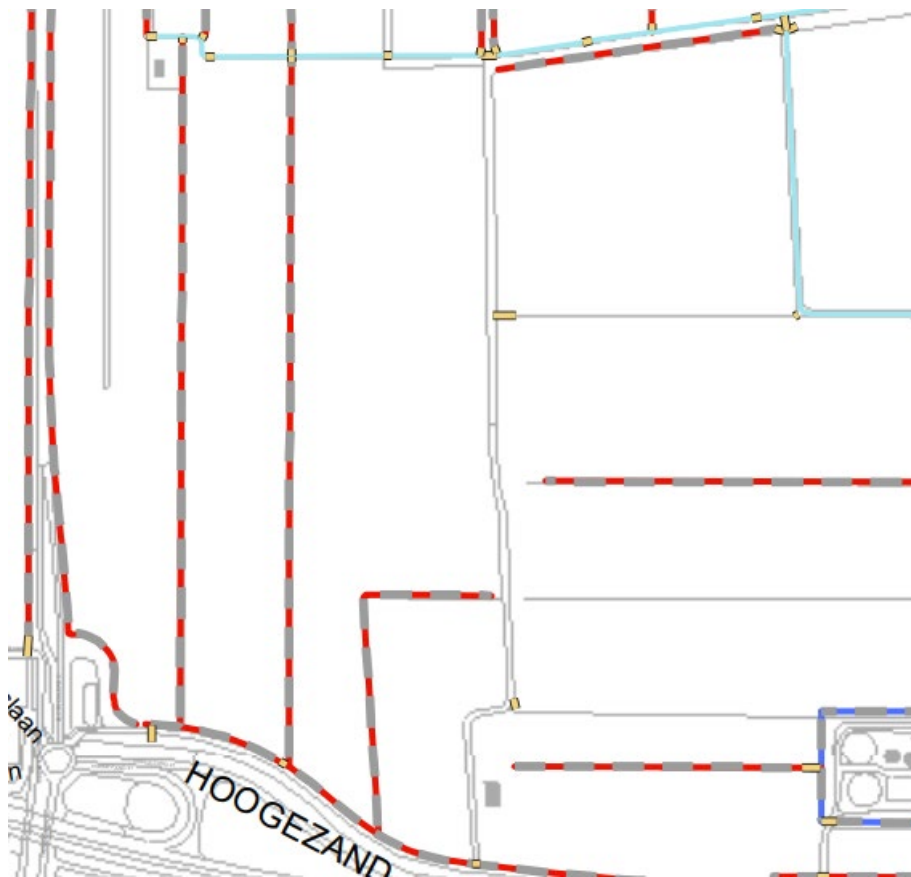
Rioolpersleiding

Het waterschap heeft de ontvangstplicht van afvalwater uit gemeentelijke rioleringsstelsels. Via rioolgemalen en rioolpersleidingen van het waterschap wordt het vuile water naar een RWZI getransporteerd. In of direct langs het plangebied is een rioolpersleiding en/of rioolgemaal van het waterschap aanwezig. Binnen een zonering rond de rioolpersleiding is het niet toegestaan zonder toestemming van het waterschap werkzaamheden uit te voeren in de bodem of de bestemming te wijzigingen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorliggende plan heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De toename van verhard oppervlak is zeer beperkt (transformatoren). Er komt geen afvalwater vrij. Het plan heeft dan ook geen schadelijke gevolgen voor de

waterkwaliteit en ecologie. Het plangebied loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen of grondwateroverlast. Het plangebied bevindt zich niet binnen een herinrichtingszone langs een waterloop, primair watergebied, invloedzone zuiveringstechnisch werk of retentie compensatiegebied.

Figuur 9: Vastgestelde schouwkaart 2020 Waterschap Hunze en Aa's

Op voorgaande schouwkaart is te zien dat er op de watergang aan de zuidkant van het plangebied een schouwplicht rust. De watergang aan de noordzijde is in eigendom en beheer van het waterschap. In het landschappelijk inrichtingsplan wordt rekening gehouden met de in deze waterparagraaf benoemde waarden.

4.6 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5 Milieuaspecten

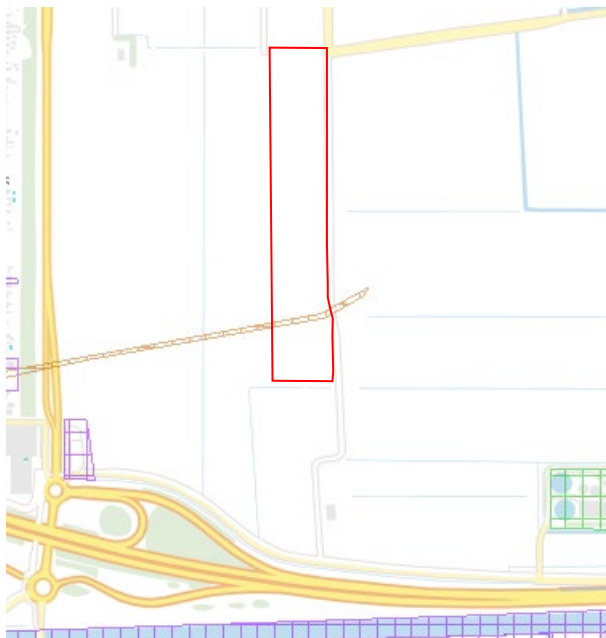
5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- bodem;
- geluid;
- luchtkwaliteit;
- externe veiligheid;
- bedrijven en milieuzonering;
- verkeer en parkeren;
- vormvrije m.e.r.-beoordeling;
- lichtreflectie;
- elektromagnetische straling;
- warmteontwikkeling.

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan moet worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Figuur 10: Uitsnede plangebied bodemloket.nl

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Voor de informatie omtrent bodem is het bodemloket geraadpleegd. Hierop is te zien dat er ter plaatse van het 110kV tracé bodemonderzoek gewenst is.

Het zonneveld wordt hoofdzakelijk gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde en wordt er geen grond afgevoerd. De realisatie van een zonneveld brengt niet direct risico's m.b.t. bodemvervuiling met zich mee.

De grond binnen het plangebied wordt nu gebruikt als (intensieve) landbouwgrond. Het bodemleven zal hierdoor minimaal zijn. Na het uitvoeren van de werkzaamheden ter oprichting van het project zal de bodem verder niet worden aangetast. Overigens zijn de werkzaamheden ook gering van diepte. Realisatie van een zonneveld met gedeeltelijk bloem- en kruidenrijk grasland als vaste onderbegroeiing kan op deze plek voor de komende decennia een stabiele situatie bieden waar geen chemicaliën (kunstmest of gewasbeschermingsmiddelen) worden toegepast. Dit biedt kansen voor verbetering van het bodemleven, de bodemstructuur, verbetering van het zelfreinigend vermogen en daarnaast extra habitat voor bestuivers en plaagbestrijders. Er zijn derhalve geen nadelige effecten voor de bodem te verwachten.

Gelet op voorgaande bevindingen wordt gesteld dat het aspect bodemkwaliteit, geen probleem zal opleveren voor de ontwikkeling van een zonneveld. Met betrekking tot het aspect bodem wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- De normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen.
- Bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd.
- Op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Het zonneveld hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Ook is er geen sprake van industrielawaai vanuit het nieuw te realiseren zonneveld. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemissie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. De transformatoren worden op ruime afstand van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen (woonhuizen) geplaatst. Daarnaast is er vanwege de hellende positie van de panelen geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Bedrijven in de omgeving

Binnen het plangebied wordt geen nieuwe geluidgevoelige bestemming gerealiseerd. Bestaande bedrijven worden niet extra belemmerd.

Woon- en leefklimaat

Het inkoopstation en de transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 10,0 MVA. De omvormers, die ook nog enig geluid kunnen produceren, hebben een bronvermogen van 100 kW per stuk. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' is dit gelijk te stellen aan de activiteit

'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies. Het inkoopstation en de transformatorstations worden op een veel grotere afstand van bestaande woningen gesitueerd. Ditzelfde geldt voor de omvormers. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Voor ontwikkelingen die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, is geen onderzoek nodig naar de luchtkwaliteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonneveld. De verkeersbewegingen die de ontwikkeling van een zonneveld met zich mee brengt, zijn alleen tijdens de aanlegfase merkbaar. In deze fase is er tijdelijk sprake van een grotere toename van verkeersbewegingen. Nadat de bouw van het park is afgerond daalt het aantal verkeersbewegingen weer naar de oude situatie.

Zelfs tijdens de bouwperiode blijft het aantal verkeersbewegingen ruimschoots onder de 800 per dag. Daardoor leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling niet als 'niet in betekende mate' worden gezien. Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een degelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagen, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonneveld levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Wel worden transformatoren en omvormers geplaatst. De situering is niet aan de rand van het plangebied. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA'. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 50 meter. Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter.

Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 50 meter aan te houden tot geluidsgevoelige functies. Het klantstation en transformatorstations worden op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande burgerwoningen gesitueerd. Ook de omvormers worden op een afstand van minimaal 30 meter gesitueerd.

In de planuitwerking is rekening gehouden met de plaatsing van de transformatoren en omvormers zodat deze niet dichtbij woningen komen. Alle transformatorstations en omvormers zijn juist aan de kant van het bestaande zonnepark geplaatst. Hierdoor wordt de afstand tot de omliggende woningen groter dan de richtafstanden. Het plan past daardoor binnen de geldende richtafstanden uit de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering'. Anderzijds betreft een zonneveld geen gevoelige functie. Een zonneveld hoeft qua milieuzonering niet beschermd te worden tegen eventuele milieubelastende functies in het omliggende gebied.

5.7 Verkeer en parkeren

De ontwikkeling van een zonneveld heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonneveld moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de Vennengweg, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonneveld is niet openbaar toegankelijk.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het zonneveld wordt op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) ontsloten. Het plangebied wordt ontsloten via de Buitenhuizen. Binnen het plangebied, buiten het zicht, wordt ruimte gecreëerd voor het parkeren van enkele voertuigen (ten behoeve van het beheer).

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt erop neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze aangeeft of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een m.e.r. gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r..

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het project maakt een (tijdelijke) functiewijziging naar een zonneweide mogelijk. Dergelijke ontwikkelingen zijn geen onderdeel van de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. is niet benodigd voor het voorgenomen plan. Uit jurisprudentie² is gebleken dat een zonneweide niet kan worden aangemerkt als een 'industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water' (cat. D 22.1), omdat een zonneweide geen thermische (verbrandings-)installatie betreft. In een zonneweide wordt immers geen thermische energie opgewekt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt stralingsenergie (zonlicht) rechtstreeks omgezet in elektrische energie. Daarnaast is uit diezelfde uitspraak gebleken dat een zonneweide evenmin kan worden aangemerkt als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (cat. D 11.2). Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Een zonneweide kan naar het oordeel van de Afdeling niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen. Daarbij acht de Afdeling van belang dat de gevolgen voor het milieu van een zonneweide in de kern beperkt zijn tot visuele hinder en landschappelijke aantasting. Om dit te voorkomen is een Landschappelijk inpassingsplan opgesteld door Eelerwoude (nadere toelichting in paragraaf 2.3). Een uitwerking van de milieuaspecten zijn in hoofdstukken 4 en 5 (dit hoofdstuk) te vinden. Daaruit blijkt dat de zonneweide geen milieugevolgen of hinder veroorzaakt voor de omgeving. De zonneweide wordt aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is. De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische waarden. Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt dus al grotendeels voldaan aan de eisen vanuit de m.e.r.-beoordeling.

Voor de volledigheid verwijzen wij ook naar de uitspraak van de rechtbank Overijssel van 19 september 2018 en zaaknummer 18_689, waarin bevestigd wordt dat een vergelijkbaar project niet valt binnen de categorie D van het Besluit m.e.r. en er geen beoordeling nodig is. Deze uitspraak is op 14 augustus 2019 bevestigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en na te zien onder het zaaknummer 2019:2770. De conclusie is dat er geen belangrijke nadelige gevolgen zijn voor het milieu. Een nadere analyse in de vorm van een aanmeldnotitie voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling is vanwege het ontbreken van de activiteit in de D-lijst van het Besluit m.e.r. niet noodzakelijk.

5.9 Lichtreflectie

De panelen worden landschappelijk ingepast, waardoor lichtreflectie beperkt is. De randen van het zonnenveld zijn grotendeels omsloten door kruidenrijk grasland en struweel. De huidige, kwalitatief goede zonnepanelen zijn daarnaast voorzien van een anti-reflectie coating of folie. Dit voorkomt hinderlijke reflectie tijdens normale weersituaties. Hierbij is de reflectie nooit naar beneden gericht. Reflectie vormt geen gevaar voor het verkeer op omliggende wegen.

5.10 Elektromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (iT). De GGD adviseert om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneveld door de afstand van een zonneveld tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 iT komt.

De afstand tussen de omvormers en transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen bedraagt ruim 450 meter. Met de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen wordt ruimschoots voldaan aan de advieswaarde van 0,4 iT.

5.11 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgevings- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omgevingsproces

Er is een omgevingsproces gevoerd doormiddel van gesprekken met direct omwonenden. Deze overleggen hebben mede geleid tot dit uiteindelijke plan.

Vooroverleg

Het voorgenomen plan wordt afgestemd met de provincie Groningen. Door het uitvoeren van de watertoets is het waterschap Hunze en Aa's op de hoogte gesteld.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

6.4.1 Kostenverhaal gemeente

De kosten voor de gemeentelijke organisatie worden verhaald via leges.

6.4.2 Financiering zonnenveld

De ontwikkeling van het zonnenveld is voor eigen rekening en risico van Chint Solar. Er zal SDE++ subsidie worden aangevraagd die speciaal voor dit soort projecten is bedoeld.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

Bijlagen

1. Inrichtingsplan
2. Communicatie Waterschap Hunze en Aa's
3. Participatieplan
4. Toets Wet Natuurbescherming
5. AERIUS berekening

Deze lege pagina laten staan ter afsluiting van het rapport